

listopad 2022

párek

párek

časopis Knihovny města Ostravy, p. o.

č. 11, 2022

ročník XXII.

šéfredaktor: Bohdan Volejníček

grafika: Bohdan Volejníček

Anežka Chudejová

korektury: Jana Martiníková

email: parek.kmo@gmail.com

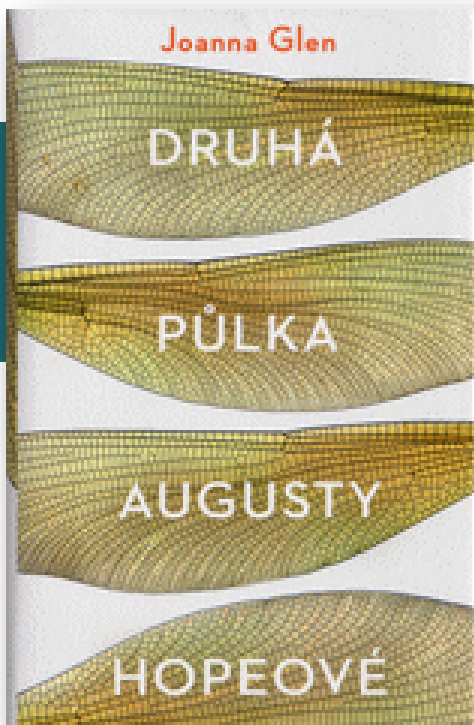
Obsah:

Entrée	4
Druhá půlka Augusty Hopeové (recenze)	5
Dámský gambit (recenze)	8
Pandora (recenze)	12
Rakety smrti (recenze)	15
Ochutnávka z hudebního oddělení (knižní tipy)	18
Ochutnávka z dětského oddělení (knižní tipy)	25
Kalendárium - listopad 2022 (osobnosti a knihy)	29

entrée

Podzim je doba ocenění a ten letošní přál ženským autorkám. Nobelovu cenu za literaturu dostala francouzská autorka Annie Ernaux (1940) "za odvahu a klinickou ostrost, s níž odhaluje kořeny, odcizení a kolektivní omezení osobní paměti". Náš čtenář se s jejím dílem může setkat ve dvou knihách: ve sbírce Místo / Obyčejná žena (EWA, 1995) a letos vyšla knih Roky, autobiografický román, nebo spíše memoáry, které vydalo nakl. Host. Takže Kundera a Murakami jen potvrdili svůj status „věčných čekatelů na Nobelovku“. A překvapením v českých vodách je udělení Státní ceny za literaturu spisovatelce Kateřině Tučkové. Porota ji ocenila za román Bílá Voda a přihlédla i k její dosavadní literární tvorbě, která otvírá málo známá historická a společenská témata a pomáhá je zpřístupňovat veřejnosti.

Bohdan BoboKing Volejníček

Druhá půlka Augusty Hopeové Joanna Glen

Brilantní, mimořádná, mistrovská, terapeutická... všechny tyto do nebes vynášející přívlastky byly od začátku spojeny s knihou britské autorky Joanny Glen. Byla jsem tedy velmi natěšená, až se mi konečně dostane do ruky. A až jsem si na dvanácté, čtrnácté stránce pomyslela – aha, tak to asi nebude nic pro mě, nakonec si mě kniha znovu přitáhla a dobře udělala. Stala jsem se její bezvýhradnou obdivovatelkou.

Slova a jejich zvuky a jejich významy, to je to, co miluje Augusta Hopeová, jedna z dvojčat. Druhá, Julia... co k tomu říci – Julia se narodila ještě posledního července těsně před půlnocí na první srpen, kdežto Augusta až těsně po ní, tedy už v srpnu. Od-

tud ta jména, chápete, že? A takhle se nad slovy budete během čtení knihy spolu s hlavní hrdinkou zamýšlet ještě mnohokrát. Kdyby tam bylo jenom tohle, asi by mě to, pravda, skutečně nebavilo, jenže ono je tam toho ještě mnohem víc. Společné vyrůstání a dospívání dvojčat, která bez sebe nemohou být, ale zároveň je každá z dívek tak jiná a každá jinam v životě směřuje. Společné bytí v rodině, která je v mnohém tradiční až konzervativní, rodiče jsou tak obyčejní a tak moc netouží po „vybočování z davu“. Augusta si velmi přeje být spíše z afrického státu Burundi nebo ze Španělska, nežli z Británie. Nikdo z nich netuší, že do života celé rodiny zasáhne zemětřesení smutku a bolesti. Na to ostatně nikdo z nás nechce myslet, ni-

„Slova jsem milovala způsobem, jakým jiní lidé zbožňují bonbony, zmrzlinu nebo pudink. Slova poskládaná z písmen, která představují zvuky a ty pak věci, opravdové věci. Nějakým zázrakem si pamatujeme, jaký zvuk k čemu patří, známe stovky a tisíce zvukových kombinací – protože z nich se skládá náš jazyk.“

kdo si nic takového nechceme připouštět.

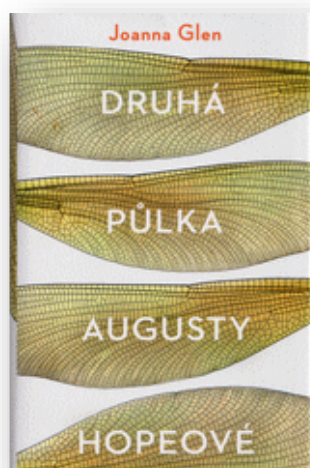
Druhá dějová linka je vyprávěná Parfaitem, africkým chlapcem z Burundi, který je šťastný ve své rodině, ale nešťastný ve své zemi, jejíž politika brzy způsobí, že se stává svědkem postupného vymírání a vyvražďování svých

blízkých a touží po jediném – sebe a bratra Ziona, který mu ještě zbyl, přepravit do bezpečí, přes moře do Španělska. Prošli 8 tisíc kilometrů africkým vnitrozemím až nahoru do Maroka, aby se odtud rybářským člunem, ne! - skořápkou naprosto nevhodnou na divoký rozbouřený oceán, dopravili ještě více na sever, na nejjižnější cíp španělského pobřeží, do Tarif. Zvládnou to, je to přece už jen takový kousíček...

Ano, na mapě to vypadá jako nic. (Gibraltarský průliv, tolikrát zdolán trénovanými plavci. To ale Parfait jistě nevěděl...) Ve skutečnosti stála tato cesta lidský život. A spousta dalších podobných cest spousta dalších životů afrických uprchlíků, kteří se takto vydali za lepším životem. A tehdy se obě linky propojí, ačkoliv o tom jedni či druzí zúčastnění ještě dlouhou dobu nebudou mít ani potuchy. Augustina rodina tráví dovolenou v Tarifě ve Španělsku, Parfait se Zionem podnikají svou vysněnou cestu do Španělska za lepším životem. Augustina rodina prožívá na španělské pláži drama, které v následujících letech rozvrátí poklidný běh jejího žití, Parfait prožívá na téže španělské pláži drama, které jej ovlivní na celý zbytek jeho života. Ač jde o tutéž zá-

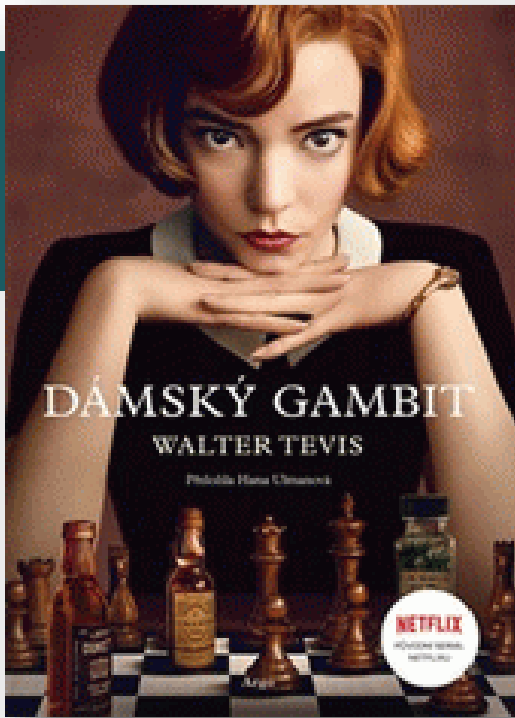
ležitost, o totéž drama, jedni o druhých v tu chvíli nevědí. No právě, nevědí... V konečném důsledku však vše zlé, co se stane, vede k dobrému: jak často se stává, že člověk potká někoho, komu ze rtů odezírá každé slovo ještě dříve, než zazní? Někoho, komu pouhým pohledem do očí porozumí? Jak často se stává, že pod tíhou všeho, co život přinesl, ale zároveň z vděčnosti za všechno to ostatní, pojmenuje někdo s příjmením Hope svou dceru jménem Esperanza? Anglicky naděje, španělsky naděje... Odtud ta jména, chápete, že?

A takhle je to se slovy, s náhodami a se života během. Takhle kniha vás nenechá na pokoji, budete nad ní přemýšlet během čtení i po dočtení. Tahle kniha je život.

text: Šárka Kuligová

GLEN, Joanna. Druhá půlka Augusty Hopeové.
Praha: Ikar, 2022. 390 stran.

Dámský gambit Walter Tevis

Dámský gambit je od začátku dvacátého století trvale jedním z nejpobulárnějších šachových zahájení, a to na všech herních úrovních, od amatérů až po profesionály nejvyšší světové třídy. Přiznám se, že svět šachů je mi docela vzdálen. Nikdy jsem se je nenaučila hrát a vždycky jsem obdivovala ty, kteří tuto královskou hru zvládli, alespoň na základní úrovni. Také bych nikdy nevěřila, že mě bude

tolik bavit kniha o šachu. Je tak zábavně, ale zároveň výstižně napsána, že člověk, který nemá o této hře ani potuchy, naprosto rozumí, o co v těch partiích běží, popisovaný vývoj událostí chápe a děj prožívá chvílemi jak napínavý thriller. Podobnou knihu jsem doposud nečetla a byl to pro mě nový zážitek.

Vyrovnaně na něj hleděla, něco na něm a na tom, jak urputně tu svou záhadnou hru hrál, jí pomohlo držet se vytčeného cíle. „Já s ostatními být nechci,“ řekla. „Chci vědět, co to hrajete.“ Prohlídnul si ji o něco důkladněji. Potom pokrčil rameny. „Šachy.“

Není to vlastně novinka, autor knihu napsal již v roce 1983, ale ne být tohoto nového vydání, možná bych ani neobjevila tak skvělého spisovatele.

Walter Tevis už sice dávno vstoupil do literárního nebe, ale jeho dílo je stále aktuální. Čtyři z jeho literárních prací byly zfilmovány, dílo Dám-

ský gambit bylo odvysíláno jako velmi úspěšná minisérie.

Přestože tím hlavním, oč v knize jde, jsou zcela jistě šachy, ta jedinečná královská hra, je to také příběh o osamělosti, o touze po vědění, o sna-

ze se prosadit, vyniknout, o naději. Pro-

střednictvím hlavní hrdinky je tu nařuknuté i téma závislosti na návykových látkách. Hlavní hrdinka Beth se s tímto problémem střídavě úspěšně a neúspěšně potýká.

Během čtení poznáváme spoustu vedlejších postav. Byť nám na začátku nemusejí připadat důležité, postupem času

zjistíme, že každá z nich má v příběhu pro naši hlavní postavu jistou formu důležitosti. Nikdo tak v příběhu není zbytečný.

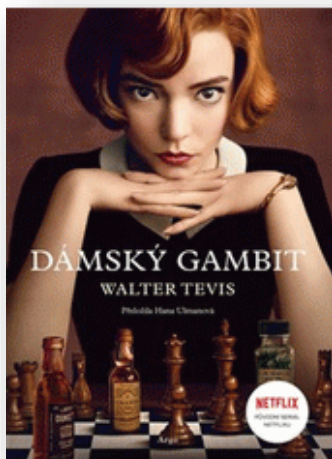
Beth přijde v osmi letech o matku a je umístěna do sirotčince (dnešního dětského domova), do prostředí ne zrovna harmonického. Únik z něj si Beth najde jednak v zelených pilulkách, kterými jsou děti v domově pravidelně zásobovány, a hlavně - seznamuje se s šachy, když se náhodou ocitne v suterénu, kde narazí na správce, hrajícího šachy sám se sebou. Zpočátku se staví k Bethině nápadu, aby ji to naučil hrát, odmítavě, ale když zjistí, že má před sebou talent od přírody, pustí se do výuky. Hra Beth natolik pohlítí, že již za pár let začne porážet mistry. Ve dvanácti letech je Beth adoptována manželi Wheatleovými, pan Wheatley posléze od rodiny odchází a Beth s paní Wheatleyovou uzavírají dohodu výhodnou pro obě. Aby se Beth mohla

účastnit šachových turnajů, potřebuje k tomu peníze. A také doprovod, jelikož ještě není zletilá. Paní Wheatleyová tedy do začátku obstará finance a doprovází Beth, zisk z vyhraných her si nejprve dělí rovným dílem, později nastaví jiná pravidla. Před dospívající dívkou se staví nejen překážky v podobě předsudků, náhradní matky alkoholičky a vrstevníků, kteří se jí posmívají kvůli oblečení, ale také vážná závislost na lécích na uklidnění. Poté, co paní Wheatleyová umírá, Beth se poddává depresím a alkoholu. Cítí se být naprosto sama, izolovaná od světa, kamarádů, navíc se dozvídá, že člověk, který pro ni objevil šachy, zemřel. Ani mu nestačila poděkovat. Připadá jí, že nic nemá smysl a upadá do stále větší závislosti.

Zvítězí nad ní její závislosti nebo touha být královnou a porazit šachového velmistra? Bude se inspirovat svou kamarádkou ze

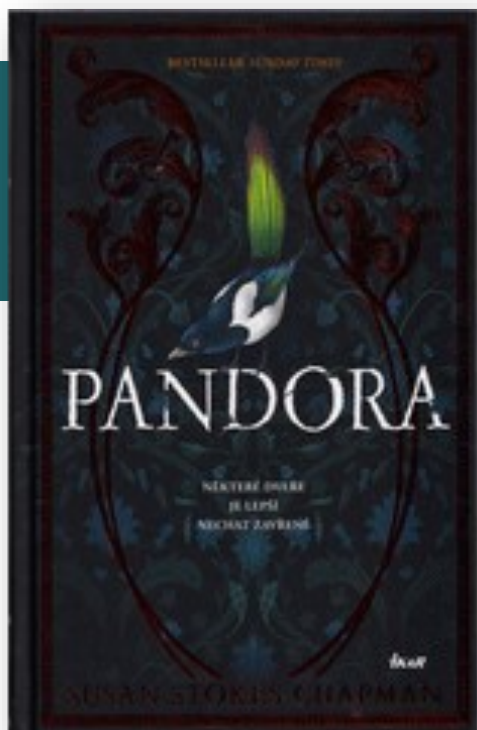
sirotčince Jolene, která svou pílí a houževnatostí překonala všechny překážky, které ji provázely životem vinou jiné barvy kůže, a stala se úspěšnou právníčkou?

text: Andrea Šmausová

TEVIS, Walter S. Dámský gambit.

Vydání první. Praha: Argo, 2021. 299 stran.

Pandora Susan Stokes-Chapman

„Některé dveře je lepší nechat zavřené.“

Již staří Řekové věděli, že Pandořinu skříňku není radno otvírat. Pandora byla v řecké mytologii manželkou Titána Epiméthea. Jméno Pandora znamená *obdarovaná všemi dary*. Bohové jí dali všechny dary, které byly uzavřeny v pevné skříňce. Kromě štěstí, lásky a krásy tam ale také byly zlo, nemoci, bída a těžkosti. Pandora, ať už ze zvědavosti nebo proto, že ji k tomu Epimétheus přiměl, skříňku otevřela a všechny strasti lidstva vyletěly ven, zůstala jen naděje. Odkaz tohoto mýtu přetrvává do dnešních časů, Pandořin

pithos neboli Pandořina skříňka zůstává symbolem zhoubného daru a uvolněného zla.

Román Pandora je volnou reinterpretací řeckého mýtu o Pandořině skříňce. Odehrává se v georgiánském Londýně koncem osmnáctého století. Jedná se o autorčin debut, který získal několik cen. Zaujal mě název knihy, jelikož jsem se vždy zajímala o řeckou mytologii, a také výtvarně zajímavě zpracovaný obal: symboly na něm nastiňují základní linii příběhu - řecké znaky, pithos (starověká řecká hliněná nádoba), klíče a straka. Příběh začíná popisem procesu vylovení nedefinovatelné bedny z mořského dna někdy kolem roku 1798 u britských ostrovů Scilly. Až postupně během příběhu se dozvídáme, že byla součástí nákladu ztroskotané válečné lodi Colossus sira Williama Hamiltona, která kromě jiného vezla archeologické vykopávky z řeckých nalezišť. Nebylo jednoduché ji z podmorské hloubky vylovit. Koncem osmnáctého sto-

letí existoval tzv. potápěčský oděv, který se sestával z kabátu a kalhot z vodotěsné kůže, přilby s hledím a kovového náprsníku z cínového plechu. Byl spojen hadicí se zásobníkem vzduchu a opatřen lucernou, která fungovala pod vodou. Oděv sám o sobě byl těžký a k tomu bedna s masivním nákladem... Vidina peněz je silnější než strach z utonutí. Postava, která se zhostila tohoto úkolu, by pravděpodobně couvla, kdyby věděla, jaký řetězec událostí tímto spustí a jaké bude mít nejen pro ni její počínání tragické následky... Zda to bylo prokletí či boží trest... Poté, co záhadný náklad spatřil světlo světa, přesouváme se v ději do Londýna roku 1799.

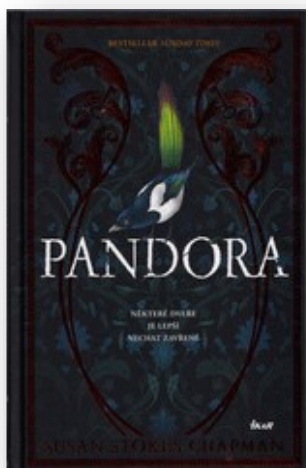
Hlavní hrdinka románu Pandora Blaková neboli Dora má k řecké mytologii hodně blízko. Její maminka byla Řekyně. Od malička Dora vyrůstala na řeckých archeologických nalezištích, rodiče byli totiž majitelé starožitnictví a obdivovatelé antického

umění. Dora je návrhářka šperků, žije se svým strýcem v bývalém starožitném obchodě svých rodičů. Stala se sirotkem poté, co rodiče přišli o život při neštěstí v Řecku, když se na ně zborčila zed' při archeologických vykopávkách. Bratr Dořina otce, strýc Hezekiah, převzal obchod, ale vede ho od desíti k pěti, místo originálních antických předmětů nabízí padělky, většinou vlastnoručně vyrobené. Dory se Hezekiah nedobrovolně ujal, chová se k ní ale podivně a Dora tuší, že před ní něco skrývá. Například je velkou záhadou, kam se poděly všechny antické artefakty, které zůstaly po rodičích a jejich archeologických nálezích. V tuto chvíli se na scéně objevuje další postava, a to vazač knih

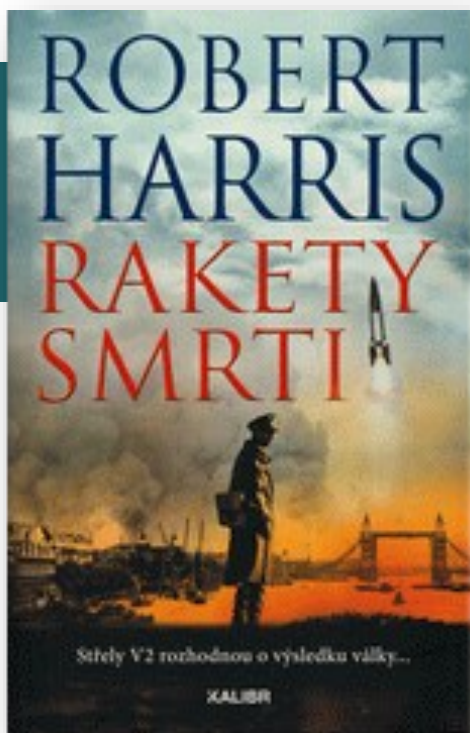
Edward Lawrence, který se touží stát členem Společnosti starožitníků. Dora se chce stát návrhářkou šperků pro celebrity. Tyto dvě postavy osud svede dohromady a oni musí přijít na to, jak si navzájem pomoci, aby dosáhli svých vytoužených cílů. Zajímavou postavou příběhu je také Dořina straka Hermes, která sehraje nezanedbatelnou roli v příběhu.

Autorce se podařilo věrně vykreslit atmosféru georgiánské Anglie. Temnota, napětí, záhady, tajemství, atmosférické psaní, magie, to vše čtenáře vtáhne do světa historického Londýna. Téma řeckých bájí propojené s historickými fakty a romantikou mně nadchlo.

text: Andrea Šmausová

STOKES-CHAPMAN, Susan. Pandora.
Vydání první. Praha: Ikar, 2022. 383 stran.

Rakety smrti Robert Harris

Britský populární spisovatel Robert Harris (1957) přichází se svým už čtrnáctým románem „Rakety smrti“. Po „Druhém spánku“, zajímavém science fiction, kterým zmátl mnoho čtenářů, se opět vrací do realistické roviny a ke svému oblíbenému tématu druhé světové války. Pomyslným hrdinou jsou totiž rakety V2, takzvané Vergeltungswaffe - zbraně pomsty.

Je podzim roku 1944, válka

přechází do své finální fáze a šílený nacistický vůdce se snaží za každou cenu zvrátit blížící se apokalypsu Třetí říše. K tomuto zvratu mají pomoci především Wunderwaffen, tzv. zázračné zbraně. Favoritem jsou právě rakety V2, zbraně, které žádná jiná armáda nemá a proti nimž vlastně není obrany. A právě na děsivost této zbraně můžeme nahlížet pohledem dvou postav románu. Jednak je to Kay Caton-Walshová, mladá příslušnice britského letectva, která pracuje ve výzvědném oddělení armády a účinek rakety V2 zažije na vlastní kůži. Z druhé strany Lamanšského průplavu je to pak Rudi Graf, německý inženýr,

Dvě stě metrů před nimi uprostřed vozovny se na vypouštěcím stole tyčila do výšky raketa V2 a odděleně vedle ní železný stožár, s nímž ji pojil elektrický kabel. Na první pohled nebyla vzhledem k nepravidelnému zelenohnědému maskování vidět. V jejím nejbližším okolí se nic nepohnulo. Nad cisternou s kapalným kyslíkem tiše unikal do vzduchu tenký proužek výparů a jako dech se srážel v mlžném vzduchu. Ten pohled budil dojem, že jako by v divočině narazili na nějakého ohromného a nádherného tvora.

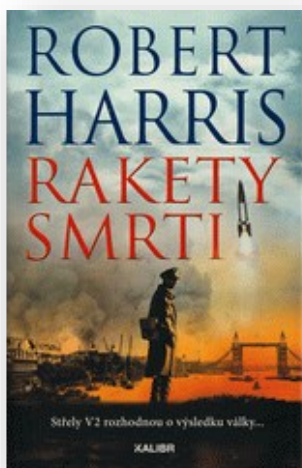
nýr, který stál u vývoje raketového programu od úplného začátku. Jako technický dozor a odborný pomocník z pobřežních lešů Holandska řídí vystřelování raket na Londýn. Můžeme říci, že jsou to protivníci na život a na smrt, přesto mají jedno společné: už jsou doslova unaveni válečným běsněním. Harris se opět těmito postavami, které jsou jen figurkami ve hře mocných, snaží přijatelněji přiblížit tehdejší svět a dějinné události, které semlely doslova milióny lidí. Obdobně jako u jeho předešlých děl jako Konkláve či Mnichov, i zde autor používá skutečných událostí i některých postav. Především tedy technologie, vývoj

a systém použití raket V2, což potvrzuje i rozsáhlá bibliografie použitých dokumentů v závěru knihy. Tato fakta pak skvěle vkomponuje do příběhu. Přes spoustu zajímavých a podrobných faktů z projektu V2 v románu jsou příběhy či osudy dvou našich postav spíše potlačené. Harris si zde na rozdíl od slavné „Otčiny“ či „Druhého spánku“ odpustil prvky science fiction, takže to, jak kniha skončí, není pro trochu znalé dějin zvláštním překvapením. Příběhům Kate i inženýra jako by tak v závěru chybělo nějaké očekávané dramatické vyvrcholení. Je to dané historickými fakty, ale lze i vycítit, že obě postavy, vlastně protivníci, jsou skutečně jen oběti, které na nic neměly velký vliv. Řečeno laicky, chybělo tu dramatické odhalení, které by příběh charakterizovalo.

Z anglického originálu „V2“ (2020) přeložil Roman Lipčák, vydala Euromedia group v edici Kalibr v roce 2022.

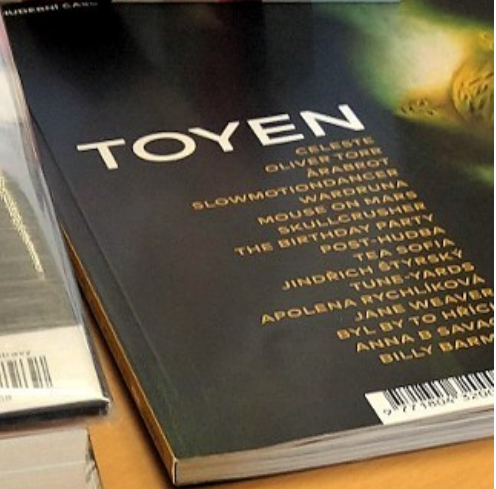
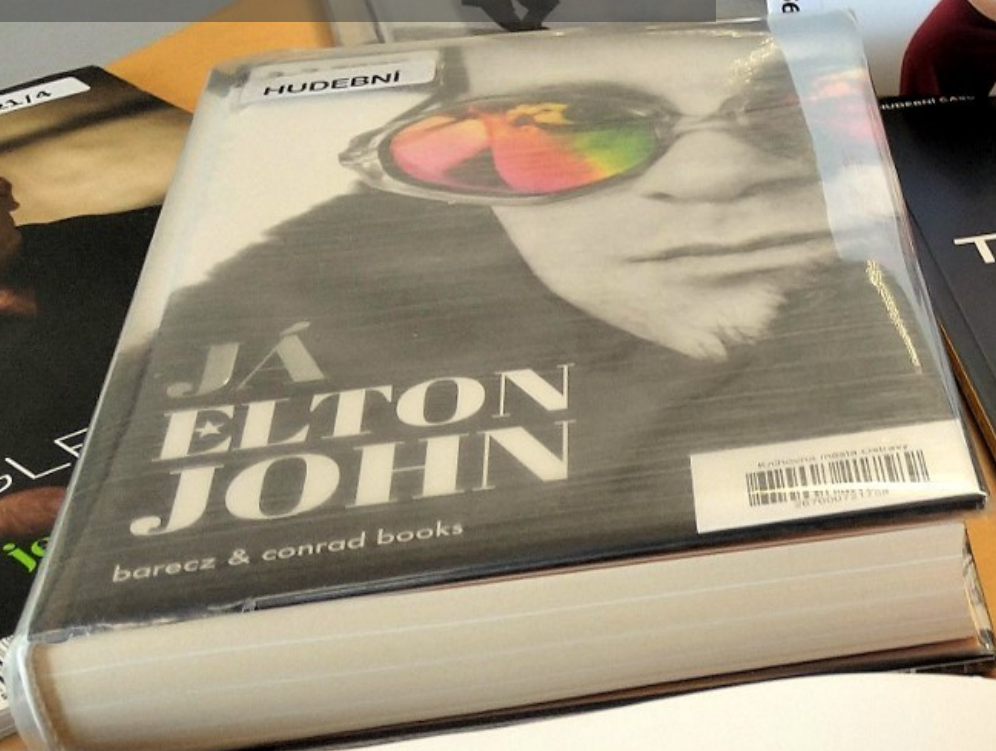
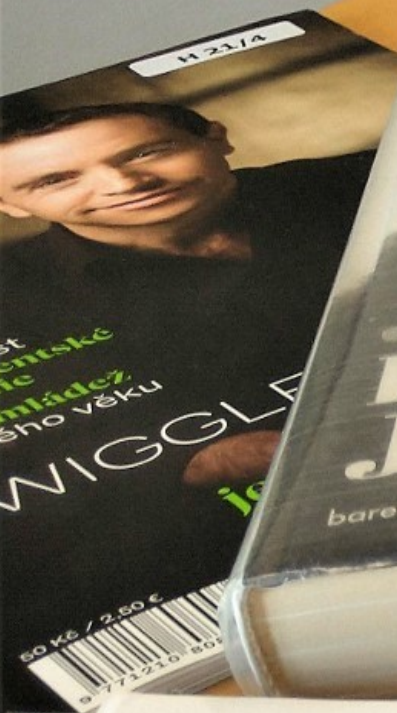
text: Bohdan Volejníček

HARRIS, Robert. Rakety smrti.

Vydání první. Praha: Euromedia Group, 2022.

Ochutnávka z hudebního oddělení

Příběh Janáčkovy *Její pastorkyně* Jiří Zahrádka

Další pozoruhodný příspěvek k janáčkovskému bádání vydalo Moravské zemské muzeum, v jehož Oddělení dějin hudby je kurátorem janáčkovských sbírek muzikolog Jiří Zahrádka. Ten se osobností skladatele a jeho dílem zabýval už v několika publikacích, např. „Leoš Janáček ve fotografiích“ nebo „Divadlo nesmí být lidu komedií“. Tentokrát věnoval celou monografii o rozsahu 365 stran jedinému dílu – opeře *Její pastorkyňa*. Podrobně se zabývá okolnostmi jejího vzniku, historií jejího nastudování, uvádění a přijetí obecnstvem doma i ve světě, to vše v kontextu dobového hudebního života, zároveň ale také v souvislostech s osobním a rodinným životem samotného Janáčka. Zahrádkova práce na tématu souvisela s přípravou kritické edice této opery pro nakladatelství Universal Edition, jak autor uvádí v předmluvě:

„Text knihy je postaven především na pramenném bádání. Při jeho

zpracování jsem studoval Janáčkovy notové autografy, jejich opisy, první vydání, na tisíc osm set korespondenčních jednotek, smlouvy, vzpomínky, deníky či množství dobových novinových článků a tak dále. A samozřejmě také rozsáhlou literaturu k danému tématu. Kniha by tak měla přinést dosud nejucelenější informace vztahující se ke genezi tohoto úžasného Janáčkova díla.“

Příběh slavné opery je vyprávěn poutavě, čtivým a srozumitelným jazykem. Kniha je vybavena obsáhlým poznámkovým aparátem, její součástí jsou fotografie, barevné ilustrace, faksimile, glosář vybraných osobností a soupis vybrané literatury k tématu. A není bez zajímavosti, že jde o dvojjazyčné vydání – každá strana obsahuje souběžný anglický překlad.

Tíha a beztíže folkloru

Daniela Stavělová a kol.

Slovo folklor se asi většině z nás pojí s poměrně jasnou představou, co označuje – lidovou slovesnost, hudbu, tanec, zvyky a podobně.

Obsáhlá kolektivní monografie se ovšem zabývá kulturním jevem zcela speciálním, jak upřesňuje její podtitul „Folklorní hnutí druhé poloviny 20. století v českých zemích“. Padesátá léta, lidová umělecká tvořivost, zakládání státních souborů písní a tanců... Tzv. zájmová umělecká činnost svým aktérům přinášela radost a možnost smysluplně trávit volný čas, na druhé straně byla ale využívána a zneužívána komunistickým režimem. Jak píše ve své studii historik Miroslav Vaněk: *„Každý ze strážnických festivalů měl až do roku 1956 své dobové heslo. Neustále se opakovala slova „radostný a bohatý život“, „mír“, později také „národ“ a „srdce“. Každý ročník byl hodnocen jak po stránce umělecké a organizační, tak po stránce politické.“*

Byla to doba plná paradoxů. To si dobře uvědomuje i deset autorů publikace, mezi nimiž najdeme historika, etnoložku, choreoložku, divadelní historičku, muzikologa a publicistu zaměřeného na lidovou hudbu, antropoložku, tanečnici a choreografku. Široký záběr zkoumání naznačují už samotné názvy některých kapitol: Ideologie, státní politika a oficiální obraz folklorního hnutí v letech 1945 – 1989, Folklor jako estetická ideologie, Média a masovost, V kulisách propagandy, V tanci a hudbě poznáš člověka, O čem se nemluvilo, Pod lampou bývá někdy tma, Co soubor dal a vzal, Bezpečné místo v nejistém světě...

V knize jsou citována slova přímých účastníků, tedy členů nebo choreografů tehdejších folklorních souborů. Např. v kapitole V kulisách propagandy vypráví historička, bývalá tanečnice: *„Ano, a teď jsme měli zpívat „Ej, byli jsme ubozí, ej, a včít sme súdruzi, včít půjdeme razem, ej, se Sovětským svazem““. No a v tom okamžiku se něco ve mně vzbouřilo a říkala jsem si, no tak to teda už ne.“*

Jinde vzpomíná tanečník a umělecký vedoucí: *„Jako třeba*

v písničkách, aby tam sa nezpívalo o Bohu, tak človek vymýšľal, čo by tam tak asi mohlo byť. Dyž to nešlo, tak sa to vyhodilo a nahrazovalo...“

Osten kritických slov ale bývá zjemněn nostalgickými vzpomínkami na dobrou partu a milé společné zážitky. *„Historikům se tím rozšiřuje prostor k přemýšlení, zda lze folklorní hnutí popisovat i jako útěk do vlastního svobodného světa, či ho lze přirovnat například ke sportovní disciplíně, kde je člověk po výkonu zaplaven endorfiny, radostí z vlastního výkonu, uskutečněnému navíc v kruhu přátel. (...) Folklorní hnutí lze s nadsázkou označit jako „dobrovolné otroctví“, přijímané s povděkem a s láskou, že zde člověk mohl prožít nejkrásnější léta svého života, v blízkosti těch, které vnímal jako přátele (a mnozí se jimi skutečně stali). (...) A tato důvěra byla snad nejvíce zneužitelná, protože člověk se vlastně nikdy nedozvěděl anebo si nebyl ochoten připustit, že to, co dělal rád a s láskou, mohlo sloužit jiným cílům...“*

Pozoruhodná kniha přináší množství kvalitních informací i námětů k zamyšlení.

Když struny života zní

Milan Kašuba

Kniha, která chce být poctou vynikajícímu brněnskému jazzové-

mu kytaristovi, skladateli a pedagogovi Milanu Kašubovi (*1940), vznikala v roce jeho osmdesátin. Kromě samotného autora (který zde rekapituluje svůj aktivní a pestrý život) a editorky Dáši Urbové se na ní svými texty podílejí desítky Kašubových přátel, muzikantských kolegů, bývalých žáků a spolupracovníků. Kapitoly jsou rozděleny do oddílů Zlatník, Muzikant, Pedagog, Jazzman mezi námi, Rezonance života a Autorské skladby. Knihu doplňuje obsáhlá fotografická příloha a také CD s osmi Kašubovými kytarovými skladbami, které na nahrávce sám interpretuje.

Dvojnásobný vítěz Kroměřížského jazzového festivalu, který vystupoval např. v Divadle Večerní Brno, v brněnských kapelách i pražské Redutě a nahrál desítky rozhlasových skladeb, působí stylem svého vyprávění jako velmi příjemná a vtipná osobnost. A podobně se o něm vyjadřují i druzí. Za velmi pěkný nápad považuji to, že na každý vzpomínkový text od některého z přátel vždy následně reaguje krátkým komentářem sám Milan Kašuba. Vznikají tak vlastně jakési krátké dialogy, kde se slova obou aktérů vzájemně doplňují. Pro příklad vybírám ukázkou z vyprávění kytaristy Jakuba Juránka:

„K Milanovi jsem začal chodit na kytaru, když mi bylo čtrnáct. On byl pro nás kluky, co jsme doma špatně vrzali „Zepelíny“, hudebním zjevením. Chodili jsme ho pozorovat do klubu „U kouřícího králíka“, kde jsme předstírali znalce, bafali první cigára, srkali celej večer jedno pivo (na víc jsme neměli) a pyšně machrovali, že se s Milanem známe. Milan byl náš bůh, učitel a nejlepší kamarád...“

Z reakce Milana Kašuby: *„Jo, Jakub, to byl zvláštní kluk. (...) Jeho tatínek mě informoval o tom, že Jakub chodil k nějakému učiteli, který mu říkal, že Jakub nebude nikdy hrát na kytaru, že je beznadějný. Tak jsem požádal Jakuba, ať se posadí, vezme si kytaru a zahrál*

jsem mu obyčejné kolečko Cdur-Ami-Dmi-G7, ať si na to něco zaimprovizuje. Hrál jsem mu doprovod, rozložené akordy, a Jakub normálně vysolil krásné harmonické sólo! Okamžitě úžasně reagoval. Tak jsem přestal hrát a zeptal jsem se rodičů: „Který vůl vám říkal, že nebude nikdy hrát? Vždyť má výborný sluch!“ Tak jsem ho vzal k sobě...“

Na závěr této pozvánky k četbě (a poslechu nahrávek) nechám „promluvit“ Stanislavu Macháčkovou, majitelku výtvarné galerie:

„Milan je neuvěřitelně nabitý člověk. Vášeň pro muziku, vyřešení jakéhokoli problému kolem muziky (i vlastního zdraví), humor, výbušný nakažlivý smích, laskavost, to všechno ho dělá člověkem obdivovaným a milovaným. Kéž ještě dlouho zní vibrující tóny jeho kytary.“

text a výběr: Jana Martiníková

Ochutnávka z dětského oddělení

2-9.6948

BABKA
VÍNEČEK

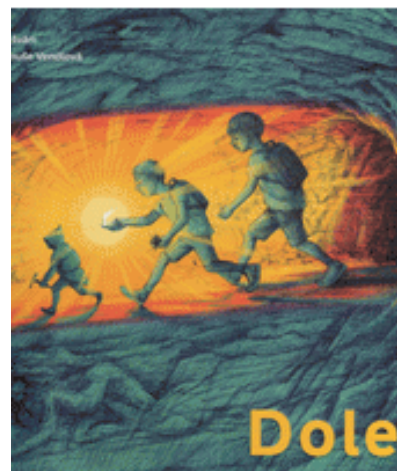
This is the top part of a book cover with the title 'BABKA VÍNEČEK' in large, blue, dotted letters. A small white bird is flying in the bottom right corner.

Dole

Lucia Magašvári

Asi každý miluje konec školního roku. Bráškové Ondra a Vítek rozhodně. Letos se obzvláště těší na prázdniny a nejrůznější dobrodružství, které během prázdnin prožijí.

Když přijdou kluci ze školy, rodiče jim prozradí, že jedou na prázdniny do Krušných hor. Kluci jsou nadšení, jelikož v této oblasti se nachází spleť nejruznějších důlních chodeb. A kluci doufají v to, že tyto chodby prozkoumají a že zde naleznou nejrůznější strašidla a podobné záhadné obyvatelé. Ba co víc, oni taky...! Tak o tom až mezi řádky.

Tak přejme bratrům dobrodružné prázdniny, pojďme je sledovat a pusťme se do čtení.

Pro děti 6–9 let

Puf & Brunhilda. Kolo osudu

Barbara Cantini

Hlavními hrdiny této útlé knížečky jsou černý kocourek Puf a malá čarodějka Brunhilda. Puf zoufale hledá místo, kde by hlavu složil (nemá domov) a Brunhilda je malá čarodějka, která nutně potřebuje kočku, bez které nemůže provést první let na

koštěti.

Potkají se tihle dva? Snad ano. Ale když, dopadne všechno jak má, anebo se to zase zvrtně jako vždycky úplně jinak? Poletí na tom koštěti nebo ne?

Tak to bude napínavé! Jdu číst, ale jak to dopadne, neřeknu. To musí každý sám.

Pro děti 6-9 let

Největší nemehlo pod sluncem

Petra Štarková

Taky si někdy připadáte jako to největší nemehlo? To ale nejspíš nevíte, co se stává Báře. Tato holčička si tak připadá pořád. Někdy má pocit, že čeho se „dotkne“, to pokazí.

Bára by ráda prožívala stejný život jako její spolužáci a kamarádi, ale i když se snaží, moc to nejde, jelikož jí stále něco padá z ruky. Zakopne i na rovném.

Jak to dopadne, když největší nemehlo pod sluncem Bára dostane na starost dědečka a jeho domácí zvířátka?

Věřte mi, to stojí za to číst. Čím dříve, tím lépe. Proč? To uvidíte sami.

Pro děti 6-9 let

Osamělý orangutánek

Tilda Kelly

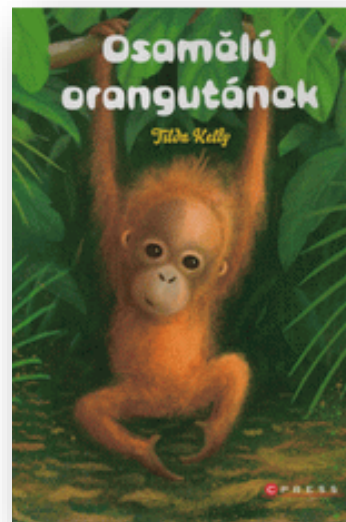
Je velmi těžké vyrůstat bez rodičů. Erin to ví, jelikož vyrůstala v dětském domově, dokud si ji k sobě nevzala pěstounka Rachel, která pracuje jako veterinářka v záchrané stanici, kde se stará o opuštěné opičky.

Na tuto záchranou stanici se jednoho dne dostane i malý osamělý orangutánek, kterého se Ráchel bojí dát ke zbylým opicím. Proto se společně s Erin rozhodnou donést si jej napřed domů a později ho vypustí do výběhu k ostatním. Erin má na jednu skvělého kamaráda a parťáka pro hlouposti.

Jak to dopadne? Vstoupí Budi do výběhu? Zapadne do rodiny vlastního druhu? Kdo mu pomůže? A jak? A co dál?

To musíte číst! Nádherný příběh! S jakým koncem? Čtěte, neváhejte.

Pro děti 6-9 let

text a výběr: Denisa Hrubá

Kurt Vonnegut Jr.

*11. listopadu 1922, Indianapolis, USA

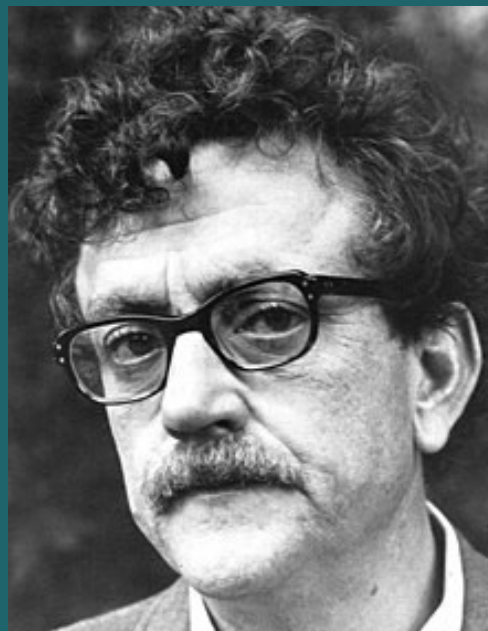
+11. dubna 2007, New York, USA

Americký spisovatel

Dílo: Játka č. 5, Snídaně šampiónů

Byl jedním ze sedmi amerických válečných zajatců, který přežil bombardování Drážďan.

Byl po něm pojmenovaný asteroid

Astrid Lindgrenová

*14. listopadu 1907, Vimmerby, Švédsko

+28. ledna 2002, Stockholm, Švédsko

Švédská autorka knih pro děti

Dílo: Děti z Bullerbynu, Pipi Dlouhá punčocha

Pravé jméno: Astrid Anna Emilia Ericsson

Laureátka Ceny Hanse Christiana Andersena

Řbitov zviřátek

Pet Sematary

Stephen King

1. vydání : listopad 1983

Inspirací mu byla přejetá kočka jeho dcery

První verzi dopsal v roce 1979

Příběh byl tak děsivý, že mu ho manželka zakázala vydat

Knihu po letech použil jako „výpalné“ z nevýhodné smlouvy

Existují už dvě filmové verze (1989 a 2019)

Jurský park

Jurassic Park

Michael Crichton

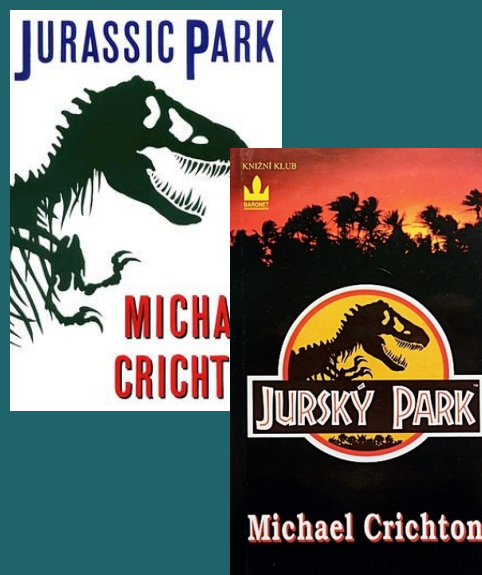
1. vydání : listopad 1990

Je to nejslavnější autorova kniha

Příběh psal původně jako filmový scénář už v roce 1983

Původním vypravěčem příběhu mělo být dítě

Filmová verze S. Spielberga z 1993 získala několik Oscarů

**„Miluj svět, protože to je jediný způsob, jak
v něm přežít.“**

Janosch

1 stovku
máme
za
sebou **1** **let**
KNIHOVNY !!!